

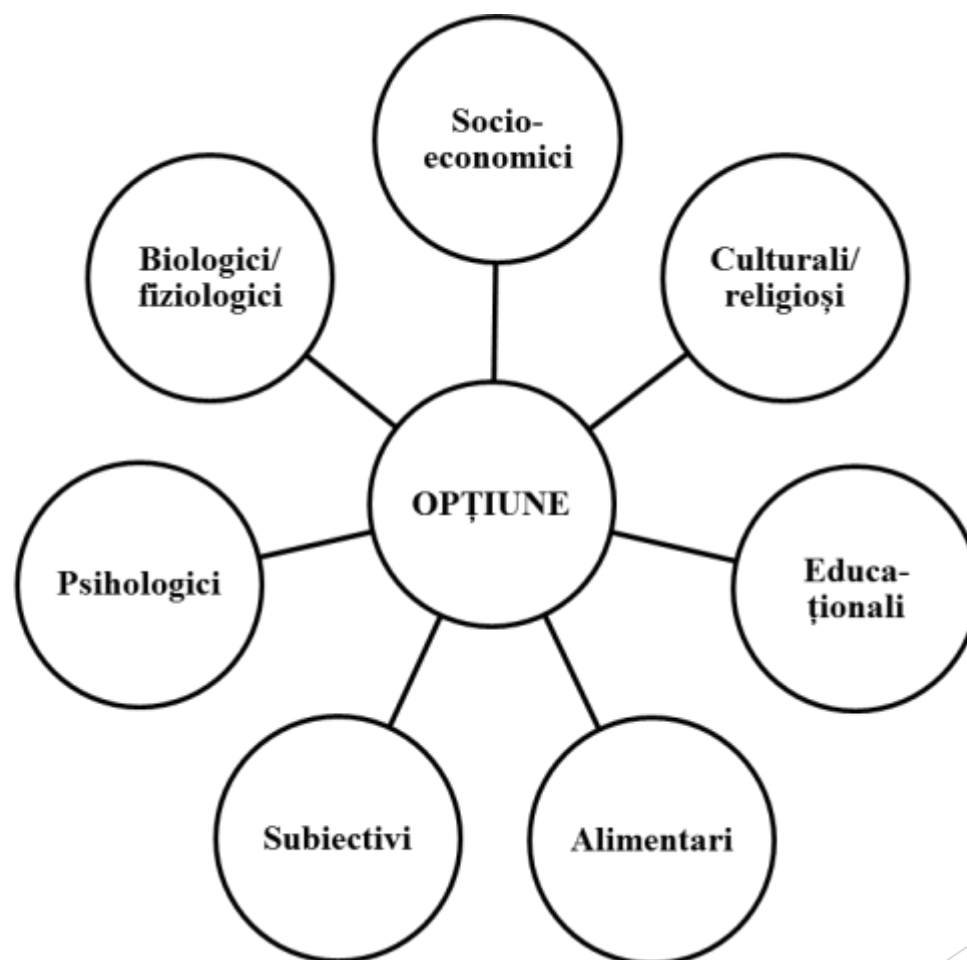
Particularități culturale și religioase ale alimentației

Cursul 11

CUPRINS

- FACTORI CE INFLUENȚEAZĂ ALIMENTAȚIA
- VARIAȚII ALE ALIMENTAȚIEI ÎN LUME
- VARIAȚII ALE ALIMENTAȚIEI ÎN ROMÂNIA

FACTORII CE INFLUENȚEAZĂ VARIABILITATEA DIETEI

FACTORII FIZICO-BIOLOGICI

- În general, puține restricții
- Posibil rol al factorilor genetici
- Cantitatea de alimente consumate este limitată de capacitatea aparatului digestiv
- Nevoi nutriționale diferite (vârstă, sex, activitate, sarcină, alăptare), dar selectarea în consecință a alimentelor este imposibil de realizat (nu există “sensibilitate gustatorie”)

FACTORII SOCIO-ECONIMICI

- Comunități rurale izolate – mănâncă ce produc
- La sate – oamenii consumă 60% din alimentele pe care le produc
- La orașe – oamenii cumpără alimente
- La orașe – pe măsură ce veniturile cresc, banii dați pe alimente sunt mai mulți (mai puțini ca procent din venit) și calitatea alimentelor este mai bună
- La orașe – tendință de a nu mânca acasă

FACTORII CULTURAL-RELIGIOȘI

➤ Comunicarea interumană:

- invitații la masă
- mesele ilustrează statutul social / prestigiul gazdei
- bomboane pentru a răsplăti copiii
- ajutoare interstatale în alimente

➤ Etica și religia:

- diete vegetariene pentru a cruța animalele
- ritualuri religioase
- restricții alimentare la anumite religii
- postul

➤ Pentru prevenirea și tratarea diverselor boli:

- deosebiri importante între diverse culturi

FACTORII PSIHOLOGICI

- Alimentația în copilărie – stare de confort, de plăcere (senzații pozitive) $\Rightarrow$ tendința de refugiu în alimentație
- Există alimente ce au fost asociate în trecut cu emoții negative $\Rightarrow$ acestea sunt evitate
- Tendința părinților de a oferi copiilor hrana pe care ei n-au avut-o în copilărie

FACTORII EDUCAȚIONALI

- Mai multe cunoștințe nutriționale $\Rightarrow$ o dietă mai sănătoasă
- Intervin și alți factori:
  - economici
  - sociali (acces la alimente, suport social etc.)

FACTORII ALIMENTARI

➤ **Proprietăți organoleptice:**

- gust (dulce, sărat, acru, amar, umami – dat de glutamat)
- miros
- aspect (culoare, transparență, textură, formă etc.)

➤ **Sezonalitate** (în țări sărace)

➤ **Factori extrinseci** – reclame

FACTORII SUBIECTIVI

- Perceperea riscului legat de alimentație (neîncredere în autorități, alimente modificate genetic)
- Lipsa de încredere în sfaturile nutriționale mediatizate (opinii contradictorii, evoluția cunoștințelor)

SCHIMBĂRI ALE OBICEIURILOR ALIMENTARE

➤ Migrația populației:

- rural → urban
- internațională
- se adoptă obiceiurile noului mediu
- de obicei lipsă de bani ⇒ acces limitat la alimente
- ore de lucru suplimentare ⇒ scade prepararea hranei și îngrijirea copiilor
- schimbări mai ales la micul dejun (nu e o masă socială)

SCHIMBĂRI ALE OBICEIURILOR ALIMENTARE

Schimbarea este legată de:

- trecerea de la fertilitate și mortalitate ↑ la fertilitate și mortalitate ↓
- trecerea de la boli infecțioase la boli degenerative

=> consecința: “tranziție nutrițională”

SCHIMBĂRI ALE OBICEIURILOR ALIMENTARE

“Tranziția nutrițională”

➤ scăderea modelului de “foamete” (alimentație monotonă, cu conținut crescut de fibre și amidon și scăzut de grăsimi + muncă fizică grea)

➤ model “degenerativ” (conținut crescut de grăsimi, dulciuri, alimente prelucrate industrial + sedentarism)

➤ model “de schimbare comportamentală” (reducerea grăsimilor, multe legume, fructe, carbohidrați, fibre + activitate fizică)

PROVOCĂRI NUTRIȚIONALE ALE MILENIULUI III

- Îmbătrânirea populației
- Optimizarea stilului de viață – nutriția sportivului
- Patologia “modernă”
  - neoplaziile
  - bolile cardiovasculare
  - obezitatea
  - bolile metabolice
- Avalanșa dietelor (“agresiunea” informațională)
- Recomandările ghidurilor

VARIAȚII ALE ALIMENTAȚIEI ÎN LUME

PREFERINȚE DE BAZĂ

- **China - Japonia:** bambus, mei, muștar, portocale, piersici, orez, soia, ceai
- **Indonezia:** bambus, banane, nucă de cocos, grapefruit, mango, orez, trestie de zahăr, yam
- **Asia Centrală:** mere, caise, fasole, morcov, struguri, pepene galben, ceapă, mazăre, pere, prune, secară, spanac, nuci, grâu
- **Regiunea hindusă:** banană, fasole, pui, mazăre, citrice, castraveți, vinete, mango, muștar, orez, trestie de zahăr

PREFERINȚE DE BAZĂ

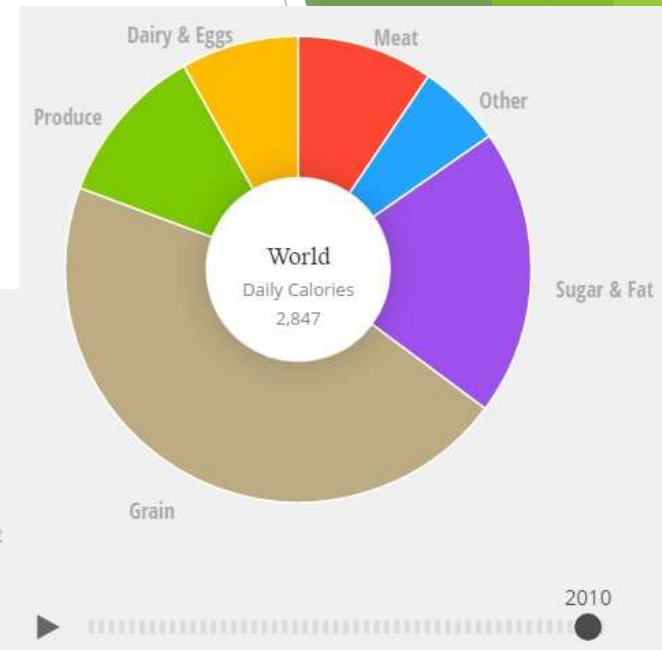
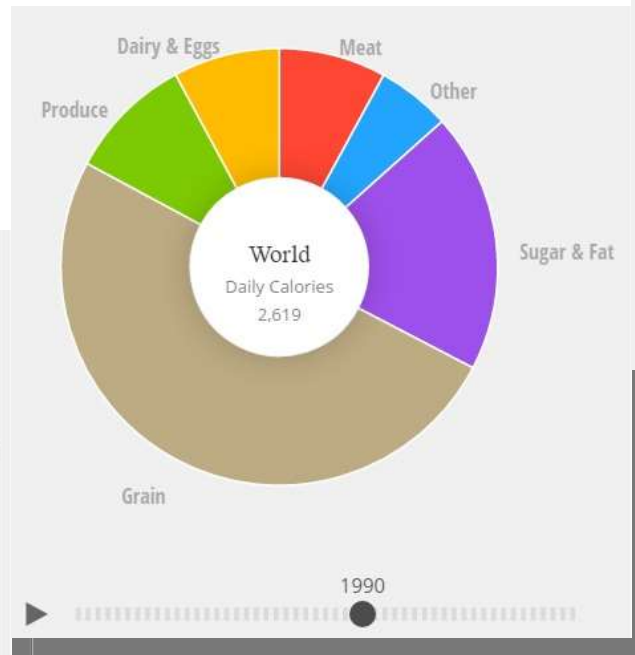
- **America de Sud:** cacao, manioc, fasole Lima, papaya, ananas, cartofi, dovlecei, cartofi dulci, tomate
- **America Centrală și regiunea mexicană:** fasole franceză, porumb, cartofi, suc de fructe
- **America de Nord:** afine, floarea-soarelui

PREFERINȚE DE BAZĂ

- **Regiunea mediteraneană:** sfeclă roșie, varză, țelină, fasole Fava, struguri, salată verde, ovăz, mășline, ridiche, grâu
- **Lângă regiunea de Est:** migdale, orz, smochine, struguri, linte, pepene galben, mazăre, fistic, secară, grâu
- **Regiunea africană:** cafea, mei, ulei de palmier, okra, sorg, teff, grâu, yam

De obicei, alimentele de bază sunt bine adaptate la condițiile de creștere în zonele lor de origine.

CONCLUZII GENERALE

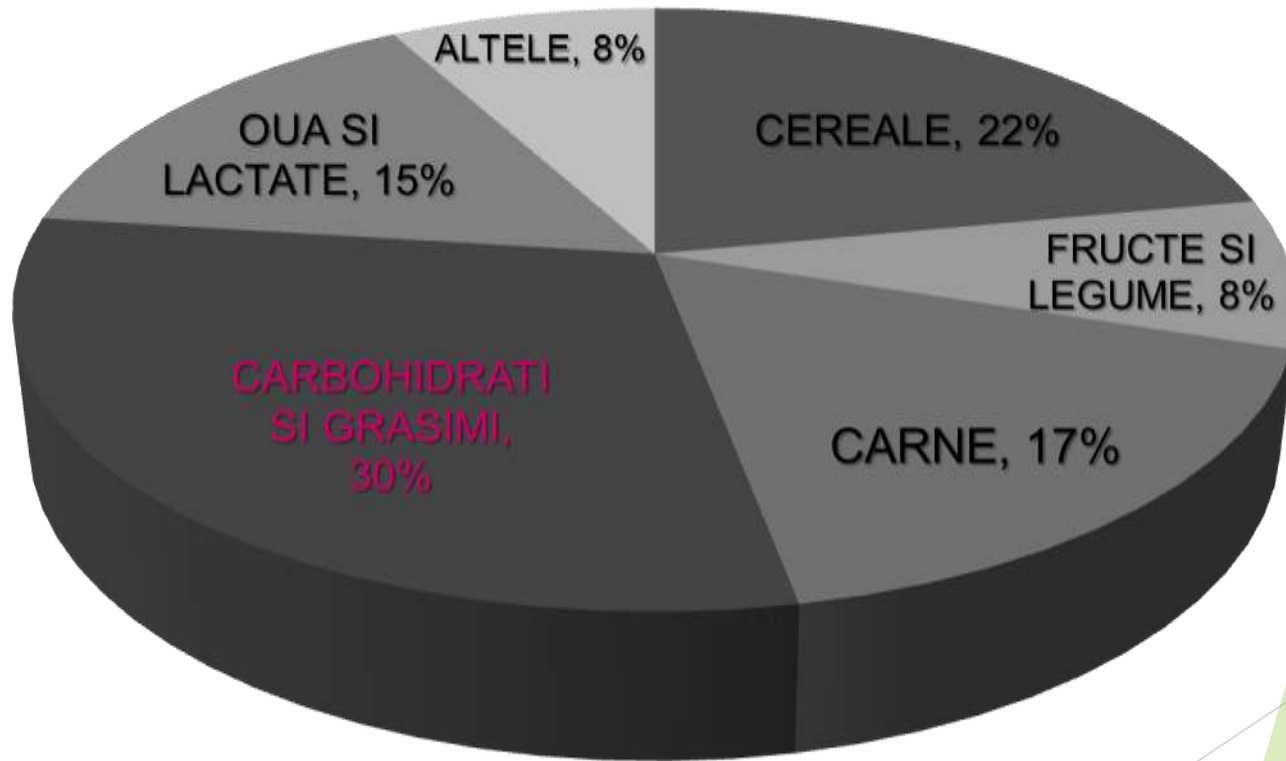
CONCLUZII GENERALE

CONSUMUL CEL MAI MIC	CONSUMUL MEDIU	CONSUMUL CEL MAI MARE
Spania = Australia = SUA = 20%	CEREALE 45%	Coreea N = 63%
China = Coreea N = 10%	CARBOHIDRAȚI ȘI GRĂSIMI 20%	SUA = 37%
Somalia = 4%	FRUCTE ȘI LEGUME 11%	China = 15%
India = 1%	CARNE 9%	Hong Kong = 29% Argentina = 19%
Coreea N = 0 % Coreea S = 1%	OUĂ ȘI PRODUSE LACTATE 5%	Somalia = 22% EU= SUA= 10%

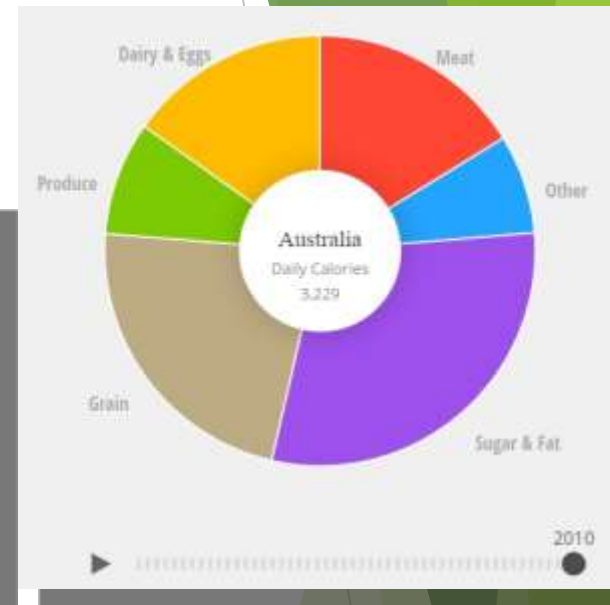
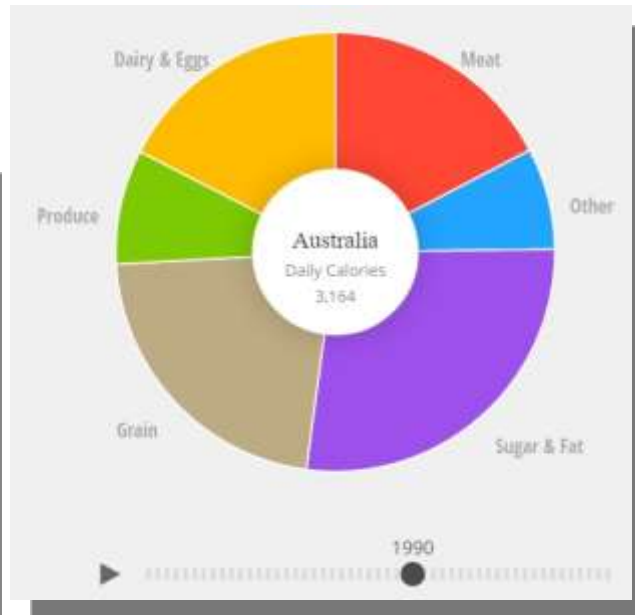
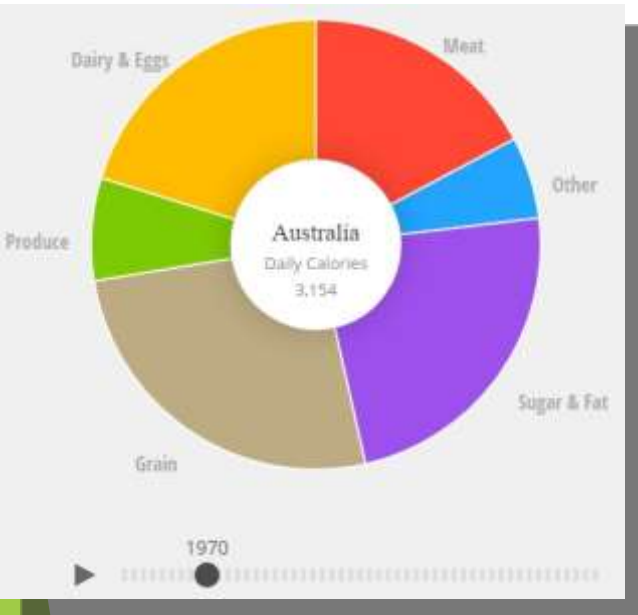

AUSTRALIA

AUSTRALIA

AUSTRALIA

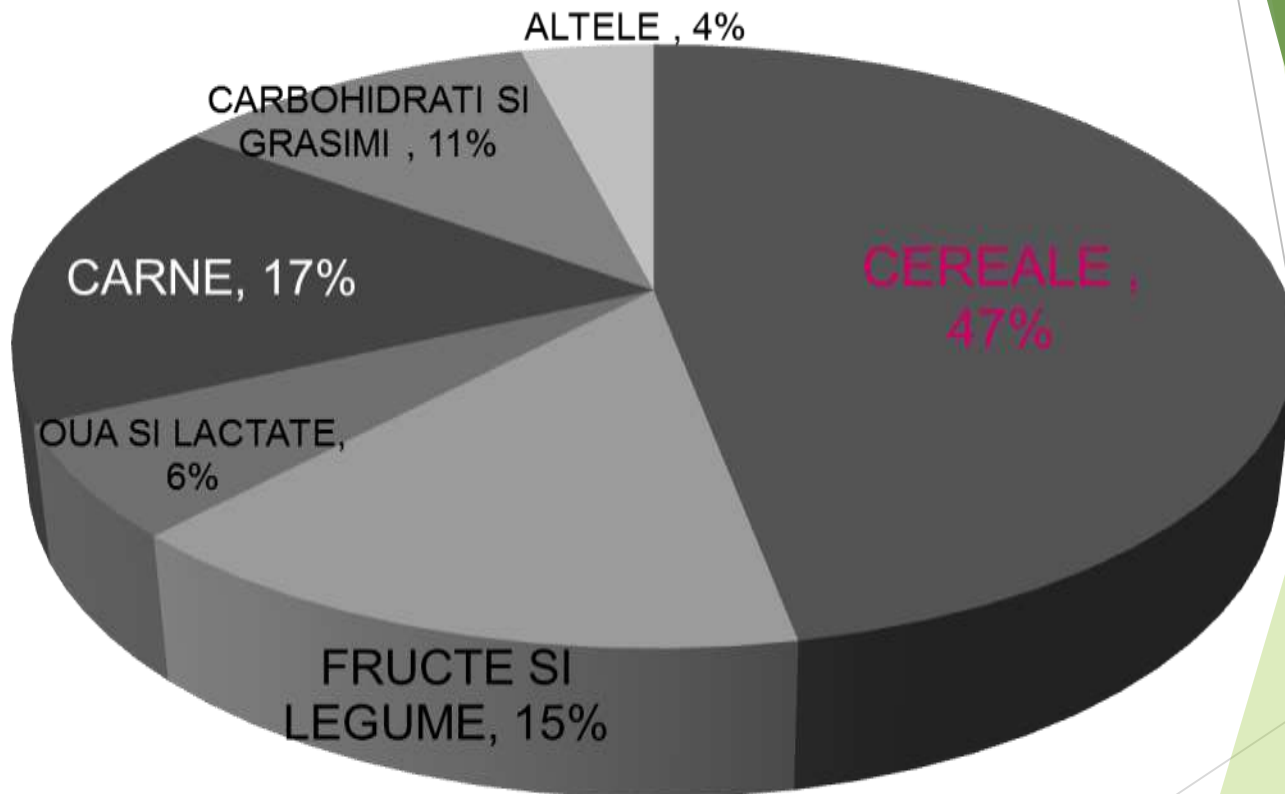

CHINA

CHINA

CHINA

✓ Orez, porumb, tăitei, creveți, ciuperci, pui, rață

Felurile de mâncare includ:

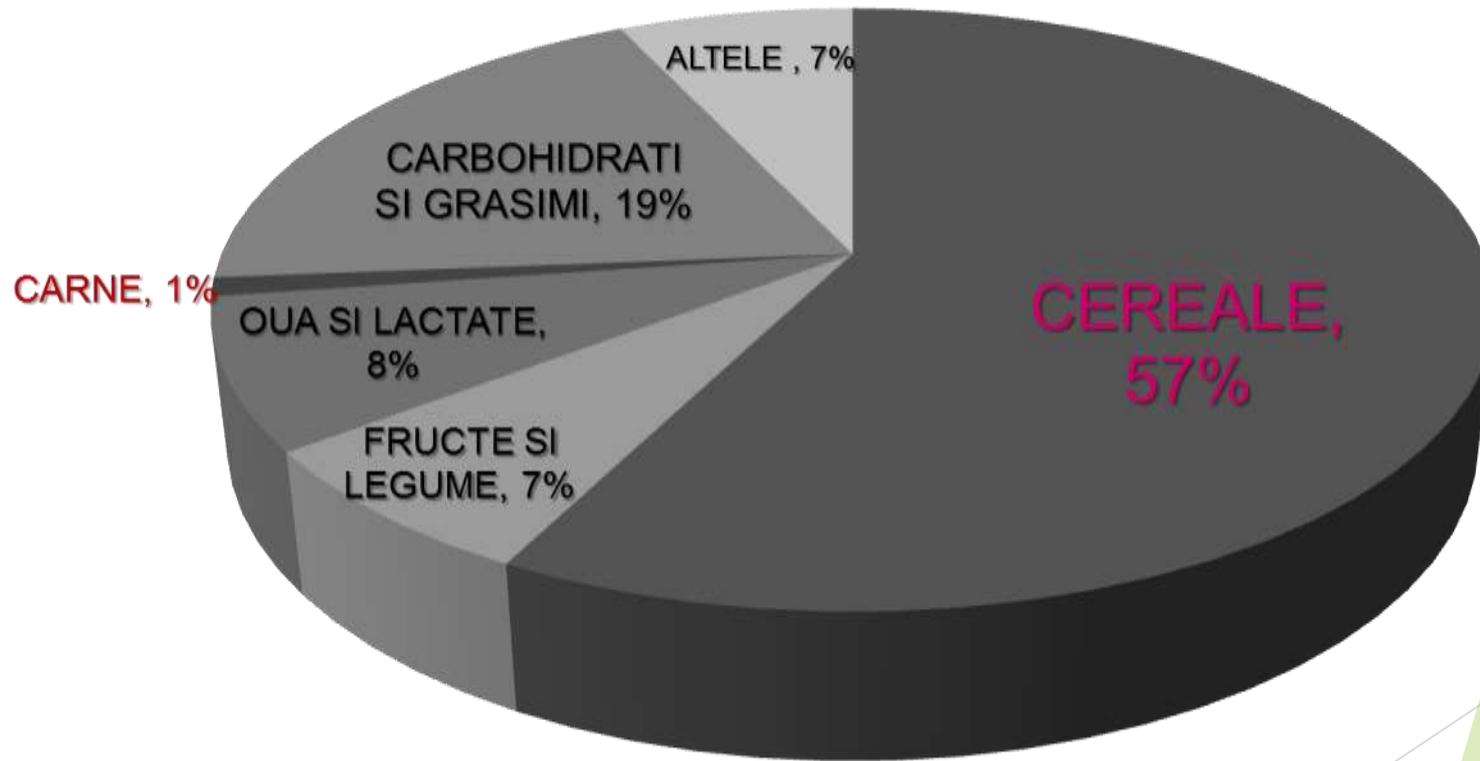
- rață Peking
- găluște Xiao Long Bao
- tăitei Chow Fun cu fructe de mare sau carne
- fidea Hong Kong cu creveți și ou tocate, servite într-un bulion Wonton

Felurile de mâncare sunt servite cu sosuri de soia, oțet, ulei sau ardei iute.

INDIA

INDIA

INDIA

Se consideră că 20-40% din populația Indiei este vegetariană.

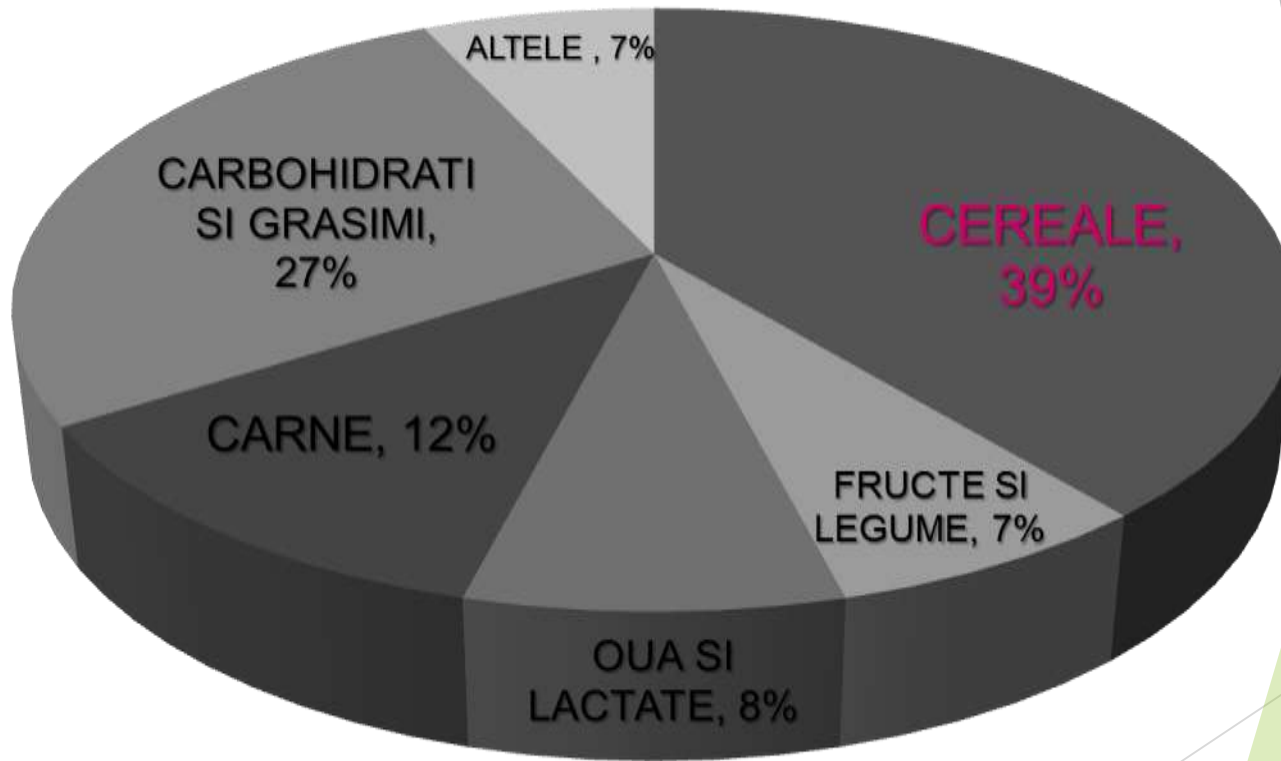
- biriyani, curry de cartofi, chapati și pui
- orez, linte,
- carne și legume fierte

JAPONIA

JAPONIA

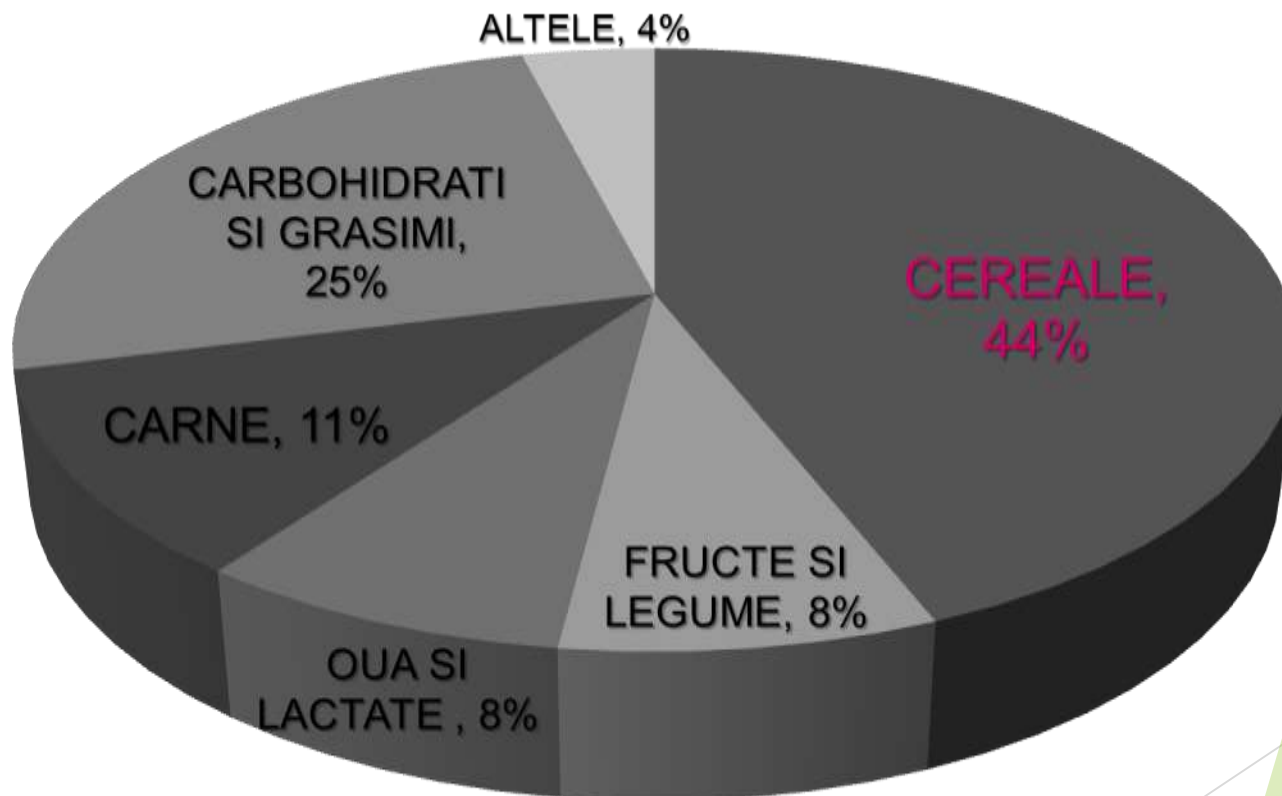

KUWAIT

KUWAIT

MONGOLIA

EGIPT

CIAD

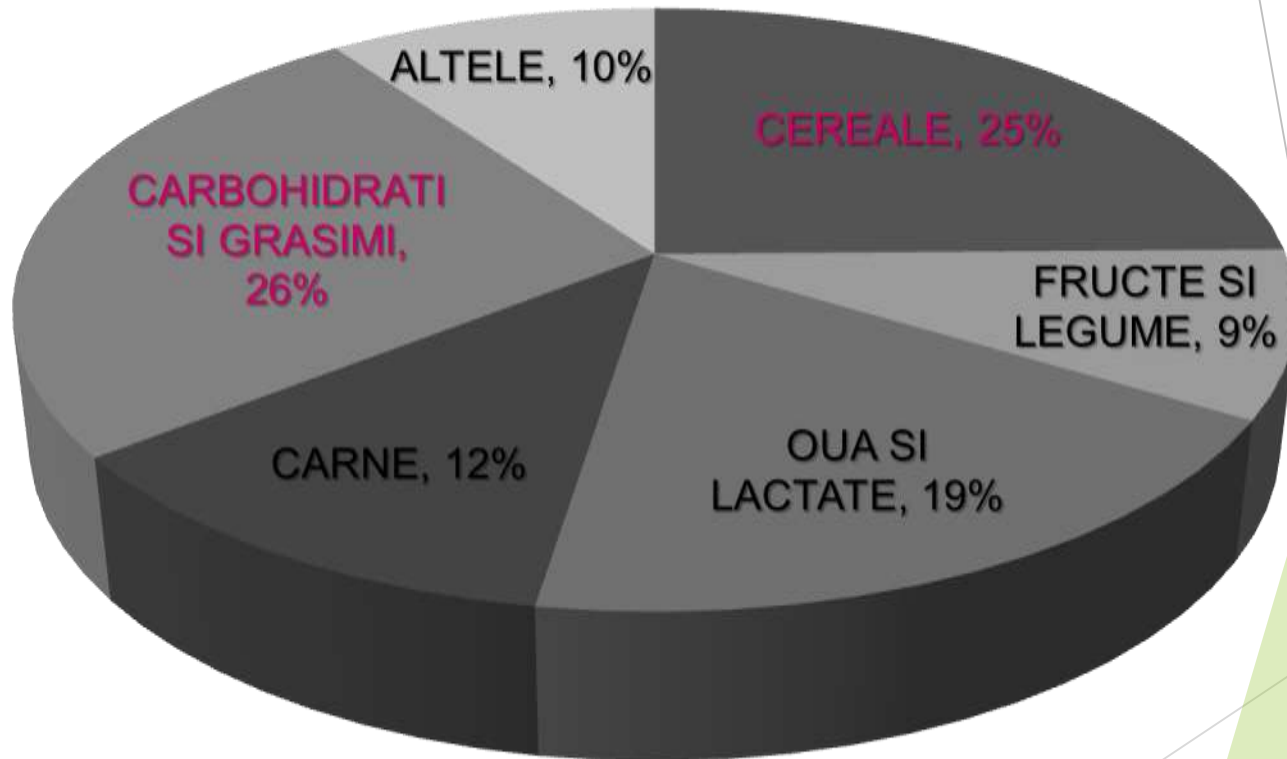

FRANȚA

GERMANIA

GERMANIA

ITALIA

ITALIA

I. Pizza, paste

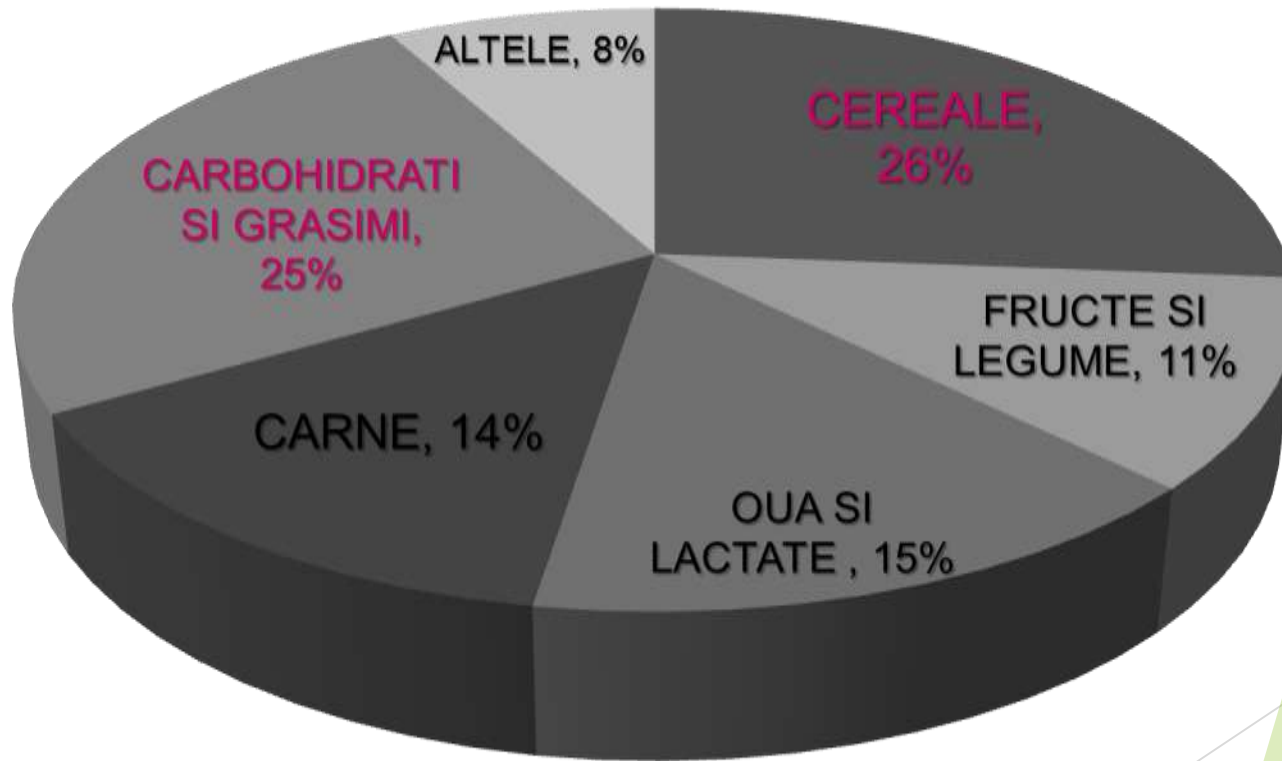
II. Carne, pește, legume

III. Orez

MAREA BRITANIE

MAREA BRITANIE

SUA - CALIFORNIA

SUA - CAROLINA DE NORD

SUA - TEXAS

CANADA

SUA

